

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 decembrie

Seria I, Anul XX, Nr. 6 (230), 2012

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a
Nașterii Domnului nostru Isus Cristos,
tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor
Sărbători Fericite și La mulți Ani!

Scrisoare Pastorală

Sărbătoarea Nașterii Domnului 2012

Dragi credincioși,

Îngerii ne vestesc și nouă, precum păstorilor odinioară, această veste minunată: s-a născut Hristos, Mântuitorul! Domnul coboară, Domnul este în mijlocul nostru, Domnul se face prunc pentru a ne dăruia viața Sa și pentru a ne aduce mântuirea noastră. În această noapte luminoasă, Biserica mărturisește lumii credința sa: „Cred întru Unul Dumnezeu, Tatăl Atotținătorul, Făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele. Și întru Unul Domn Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-născut, Carele din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii”.

Dumnezeu intră în istoria lumii într-o noapte luminată de o stea: steaua sus răsare și îl vestește pe Hristos – lumina lumii. Nașterea lui Isus la Bethlehem este un fapt întâmplat aievea, un eveniment istoric și în același timp un mister: copilul născut în ieslea săracă se va manifesta în

timp ca om adevărat și ca Dumnezeu adevărat. Eternul Dumnezeu vine, ni se dăruie și ne cheamă la mântuire. Astăzi este din nou Crăciunul, dar Crăciunul este în fiecare zi dacă îl primim pe Domnul în viața noastră cu iubire și-I pregătim o grotă, o iesle în suflet, unde să I ne închinăm precum păstorii și magii. Da, astăzi ni s-a născut un Mântuitor!

Iubiți credincioși,

Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea a decretat anul 2012-2013 „An al Credinței” la aniversarea a 50 de ani de la deschiderea Conciliului Vatican al II-lea și la 20 de ani de la publicarea Catehismului Bisericii Catolice. În acest an tot creștinul este chemat de Biserică să se convertească „la Domnul, unicul Mântuitor al lumii”; fiecare creștin este îndemnat să trăiască în „credința care lucrează prin iubire” (*Gal. 5,6*); fiecare creștin este invitat să recite, să mediteze și să aprofundeze Crezul, sinteza credinței noastre (*cf. Porta Fidei 6*).

Tot în anul care intrăm se împlinesc 1700 de ani de când Împăratul Constantin cel Mare a încetat persecuțiile creștine prin Edictul din Milano, de la 313. Prin acest edict Împăratul a dat libertate creștinilor să-l propovăduiască pe Hristos, a eliberat sclavii și i-a ocrotit pe cei săraci, a consfințit duminica în zi de odihnă, a construit o nouă capitală a imperiului – Constantinopolul - și a convocat Sinodul I Ecumenic de la Niceea, în anul 325. Putem spune că prin Edictul din Milano creștinismul a renăscut, a ieșit din catacombe la lumina zilei și a început propovăduirea liberă a Evangheliei, Vestea cea Bună.

Precum odinioară Apostolii, și noi, creștinii de astăzi, „suntem chemați și trimiși pe drumurile lumii pentru a vesti aceeași Evanghelie tuturor popoarelor de pe pământ (*cf. Mt. 28,19*)” (*Porta Fidei, 7*). Cel care este Calea, Adevărul și

VESTITORUL**P.S.S. Virgil Bercea: Președinte****Redacția și administrația:****Pr. Olimpiu Todorean:** redactor coordonator,**Ioan F. Pop:** secretar de redacție

ioanfpop@gmail.com

Colaboratori: Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, Ioan Dărăbăneanu,
Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș**Adresa:**

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Viața (cf. Io. 14, 6) ne cheamă să devenim Lumina lumii și sarea pământului (cf. Mt. 5,13-16). Odată, samariteana, la fântâna lui Iacob, îl asculta pe Isus și se minuna de ce-i spunea, astăzi noi putem să mergem la Bethleem pentru a-l preamări, pentru a ne întări credința, pentru a-L asculta și pentru a putea mărturisi lumii că Domnul s-a născut. Noi, cei care credem în Hristos, trebuie să fim sare, lumină și speranță în societatea zilelor noastre, trebuie să regăsim dorința de a ne hrăni din cuvântul lui Dumnezeu și

din pâinea vieții (cf. *Porta Fidei*, 3). De acum „peștera cea străină și rece” ne vorbește și ne spune: „lucrați ... pentru hrana care rămâne spre viața

veșnică” (In. 6, 27); ”credeți în cel trimis” (cf. In. 6, 29); în Bethleem s-a născut Hristos, vestiți lumii această minune, cântați cu îngerii, bucurați-vă cu păstorii, aduceți-i daruri împreună cu magii!

Dragii mei,

Totul începe la Bethleem, pentru că acolo s-a născut Hristos, izvorul credinței noastre.

„Prin credință, Maria a primit vestea îngerului, a crezut că va deveni Maica Domnului (cf. Lc. 1, 38) și l-a născut cu bucurie pe Fiul său unic în mod feciorelnic (cf. Lc. 2, 6-7).

Prin credință, apostolii le-au părăsit pe toate pentru a-l urma pe Învățătorul (cf. Mc. 10, 28).

Prin credință, învățăceii au format prima

comunitate adunată în rugăciune, în celebrarea Euharistiei, care au pus în comun tot ce aveau (cf. *Fap. 2, 42-47*).

Prin credință, martirii și-au dat viața pentru a mărturisi „vestea cea bună”, iertându-i pe cei care-i persecutau.

Prin credință, călugării și călugărițele și-au consacrat viața lui Hristos. (cf. *Porta Fidei*, 13).

Prin credință și la apariția pe cer a semnelor sfintei cruci Împăratul Constantin a dat libertate creștinilor.

Prin credință și speranță au trecut înaintașii încercările și suferințele persecuției Bisericii noastre.

Prin credință, atâția creștini au luat drumul Europei pentru un codru de pâine mai bun și tot prin credință nu-și uită de cei rămași acasă.

Prin credință, noi, astăzi, suntem convingeți că Domnul vine și se naște în viața fiecăruia.

Prin credință vin și eu la poarta sufletului să vă mângâi cu un „colind bun și sfânt” să vă urez sănătate și haruri de la Domnul, iar Anul care vine să ne aducă pace și bunăstare, bună înțelegere și binecuvântare!

Sărbători fericite și La Mulți Ani!

**+Virgil BERCEA
Episcop**

Alocuțiunile Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus*

Stil de viață bazat pe rugăciune și sobrietate

2.12.2012

Iubiți frați și surori,

Biserica începe astăzi un nou an liturgic, un drum care primește o valoare și mai mare prin Anul Credinței, la 50 de ani de la deschiderea Conciliului Ecumenic Vatican II. Primul timp din acest itinerariu este Adventul, format, în ritul roman, de cele patru săptămâni care precedă Nașterea Domnului, misterul Întrupării. Cuvântul “advent” înseamnă “venire” sau “prezență”. În lumea antică desemna vizita regelui sau a împăratului într-o provincie. În limbajul creștin este raportat la venirea lui Dumnezeu, la prezența Sa în lume; un mister care cuprinde în totalitate cosmosul și istoria, dar care cunoaște două momente culminante: prima și a doua venire a lui Isus Cristos. Prima este tocmai Întruparea; a doua este revenirea glorioasă la sfârșitul timpurilor. Aceste două momente, distanțate în timp – dar nu ne este dat să știm în ce măsură – se ating în profunzime, pentru că prin moartea și învierea Sa, Isus a împlinit deja acea transformare a omului și a cosmosului care este țelul din urmă al creației. Înainte de sfârșit, este necesar însă ca Evanghelia să fie proclamată la toate popoarele, spune Isus în Evanghelia după Sf. Marcu (cf. Marcu 13,10). Venirea Domnului continuă, lumea trebuie să fie pătrunsă de prezența Sa. Venirea permanentă a Domnului în vestirea Evangheliei cere însă în continuu colaborarea noastră, în timp ce Biserica, Logodnica, Mireasa promisă Mielului lui Dumnezeu răstignit și înviat (cf. Apocalips 21,9), în comuniune cu Domnul său, colaborează la venirea Domnului, venire în care începe deja întoarcerea Sa în slavă.

La aceasta ne cheamă astăzi Cuvântul lui Dumnezeu, trasând linia comportamentului de urmat pentru a fi pregătiți pentru venirea Domnului. În Evanghelia după Luca, Isus spune discipolilor: “Inimile voastre să nu se împovăreze în necumpătare, beție și grijile vieții (...) vegheați în orice moment și rugați-vă” (Luca 21,34-36). Așadar, sobrietate și rugăciune. Apostolul Paul adaugă îndemnul de “a crește și prisosi în iubire” între noi și față de toți, ca să întărim inimile noastre și să fim fără prihană în sfințenie (cf. I Tesaloniceni 3,12-13). În mijlocul tulburărilor lumii sau în deșertul indiferenței și al materialismului, creștinii primesc de la Dumnezeu mântuirea și dau mărturie despre ea printr-un stil diferit de viață, ca o cetate așezată pe munte. “În zilele acelea”, vestește profetul Ieremia, “Ierusalimul va trăi în siguranță și va fi chemat Domnul-dreptatea-noastră” (33,16). Comunitatea celor care cred este semnul iubirii lui Dumnezeu, al dreptății Sale care este deja prezentă în istorie dar care încă nu s-a realizat pe deplin, și prin urmare trebuie mereu așteptată, invocată, căutată cu răbdare și curaj.

Fecioara Maria întruchiează la perfecțiune spiritul Adventului, în care se regăsesc ascultarea lui Dumnezeu, dorința arzătoare de a face voința Sa, slujirea cu dragă inimă a aproapelui. Să ne lăsăm călăuziți de ea pentru ca Dumnezeu care vine să nu ne găsească închiși sau distrați, ci, în fiecare dintre noi, să își extindă puțin Împărăția Sa de iubire, dreptate și pace.

Maria este Neprihănită

11.12.2012

Iubiți frați și surori!

Vă doresc tuturor o frumoasă sărbătoare a Mariei Neprihănite! În acest An al Credinței aș dori să subliniez că Maria este Neprihănită printr-un dar gratuit al harului lui Dumnezeu, care a găsit, însă, în ea, disponibilitate desăvârșită și colaborare. În acest sens ea este “fericită” pentru că “a crezut” (Luca 1,45), pentru că a avut o credință tare în Dumnezeu. Maria reprezintă acel “rest al lui Israel”, acea rădăcină sfântă pe care profeții au vestit-o. În ea își găsesc împlinire făgăduințele vechiului Legământ. În Maria, Cuvântul lui Dumnezeu găsește ascultare, receptare, răspuns, găsește acel “da” care îi permite să ia trup și să vină să locuiască între noi.

În Maria, omenirea și istoria se deschid cu adevărat lui Dumnezeu, primesc harul Său, sunt dispuse să facă voința Sa. Maria este expresia genuină a harului. Ea îl reprezintă pe noul Israel, pe care Scripturile Vechiului Testament îl descriu prin simbolul miresei. Sfântul Pavel preia acest limbaj în Scrisoarea către Efeseni, acolo unde vorbește despre căsătorie și spune că “Cristos a iubit Biserica și s-a dat pe sine pentru ea pentru a o sfinți, purificând-o prin baia apei în cuvânt, ca să și-o prezinte sieși ca o Biserică glorioasă, fără să aibă vreo pată sau rid sau ceva asemănător, ci să fie sfântă și neprihănită” (5,25-27).

Sfinții Părinți ai Bisericii au dezvoltat această imagine și astfel învățătura despre Neprihănită a apărut mai întâi în raport cu Biserica fecioară-mamă, și succesiv cu Maria. Așa scrie poetic Efreem Sirul: “După cum trupurile înseși au păcătuit și mor, iar pământul, maica lor, este blestemat (cf. Geneză 3, 17-19), tot la fel din cauza acestui trup care este Biserica nesticăcioasă, pământul său este binecuvântat încă de la început. Acest pământ este trupul Mariei, templul în care o sămânță a fost depusă” (Diatesaron, 4,15; SCh 121, 102). Lumina care se degajă din figura Mariei ne ajută să înțelegem și adevărata semnificație a păcatului originar. În Maria este pe deplin vie și activă acea legătură cu Dumnezeu pe care păcatul o desface. În ea nu este nici un fel de opoziție între Dumnezeu și ființa sa: este deplină comuniune, deplină înțelegere. Este un “da” reciproc, al lui Dumnezeu față de ea și al ei față de Dumnezeu. Maria este liberă de păcat pentru că este toată a lui Dumnezeu, pe deplin în proprietatea Lui. Este plină de harul Său, de iubirea Sa.

Așadar, învățătura despre Neprihănită Zămislire a Mariei exprimă certitudinea de credință că făgăduințele lui Dumnezeu s-au împlinit: că Legământul Său nu eșuează, ci a produs o rădăcină sfântă, din care a încolțit Rodul binecuvântat al întregului univers, Isus, Mântuitorul. Neprihănită vrea să ne arate că harul este în măsură să trezească un răspuns, că fidelitatea lui Dumnezeu știe să dea naștere la o credință adevărată și bună. Dragi prieteni, după amiază, potrivit obiceiului, voi merge în Piazza di Spagna (din centrul Romei), pentru actul de omagiu față de Maria Neprihănită. Să urmărim exemplul Maicii lui Dumnezeu pentru ca și în noi harul Domnului să afle răspuns într-o credință genuină și roditoare.

Silvia PANTIȘ

Bogăția credinței

Credința este un dar de la Dumnezeu, care ne ține aproape de El. Dacă prețuim darul, el devine o mare bogăție.

Avem un timp de har, care trebuie bine folosit. Rugăciunea și faptele bune sunt rodul credinței. Cu fiecare zi, fiecare minut sau secundă, care trec, nu ne mai întâlnim. S-ar putea să “pierdem” tocmai timpul de har. Nu putem să spunem că nu avem timp suficient, el de fapt există și nu trece, ci noi trecem prin el, uneori degeaba, fără a fi mulțumiți de noi înșine, fără bucuria rugăciunii, fără întâlnirea cu Domnul, fără a ne simți copleșiți de iubirea Lui, fără pacea Lui. Ce facem, atunci? Spunem vorbe fără noimă, fără rost, de care va trebui să dăm socoteală. Spunem glume care rănesc și pe care mai apoi, le regretăm. Ne complacem în fapte ce nu ne fac cinste, ci ne condamnă sau ne lăsăm purtați într-o inactivitate deranjantă cu greșeli mari făcute prin omisiune?

Cred că la majoritatea oamenilor, înainte de a ne prezenta în fața Lui Dumnezeu, la finele vieții terestre, ne mai trebuie încă puțin timp de pregătire. Numai că nu vom ști niciodată când vine sfârșitul, ar trebui să fim mereu pregătiți. Scînteia divină ce pleacă din trup, reîntorcându-se la Tatăl, ar putea să aducă multe reproșuri acelui “înveliș” care l-a găzduit un timp limitat, avînd în vedere o eternitate, în afara spațiului și a timpului.

Isus, ne-a sfătuit mereu cum să facem ca să câștigăm viața veșnică. Toate învățăturile Lui, ne-au rămas în Biblie, cartea noastră de căpătâi care nu trebuie să lipsească din nici o familie, de la nici o persoană. Citind, vom găsi răspuns la toate întrebările noastre. Isuse, Tu ești Adevărul și Viața! Numai că multă lume fuge nebunește, căutând cu disperare răspunsuri în locuri de pierzare, în dorințe deșarte.

Doar cu ajutorul preoților noștri vom ajunge la Isus, vom ajunge la mântuire, fiindcă fără dezlegarea de păcat nu o să ne fie prea bine în viața de apoi.

Isus Euharisticul, prietenul nostru fidel, e mereu prezent în biserici. Dacă am realiza cu adevărat acest mare dar, ne-am înghesui care mai de care, ziua și noaptea, ca să fim în preajma Lui, să ne vadă îngenunchiați cu fața la pământ, să ne audă făcându-ne “mea culpa”, să ne audă cum îi mulțumim, cum Îl preamărim. Dacă El e acolo pentru noi, de ce ne lăsăm așteptați ?

Isus se uită mult, la faptele noastre. Se regăsește în semenii noștri. Dacă iubim pe aproapele, de ce nu-i acordăm încrederea cuvenită? Suspiciunea persistentă, observarea “paiului din ochii lui”, judecându-l din “te miri ce”, fără să scoți în evidență ce e bun în fratele tău, nu-ți atribuie titlul de creștin. Poate are nevoie doar de un zâmbet și o vorbă bună. Ești atât de frumos când zâmbești, arată-ți frumusețea sufletului. Starea ta bună, de pace o transmiți și el te va binecuvânta. Dacă

ești mohorât, nemulțumit, semeni în jur ceea ce simți și indispoziția ta se va multiplica.

Isus ne-a învățat cea mai frumoasă și puternică rugăciune “Tatăl nostru”. Nu ne adresăm cu “Tatăl meu”, ca dovadă că trebuie să ne rugăm împreună și unii pentru alții. În marea noastră grabă, să ne oprim din când în când pentru rugăciune și încă pentru rugăciunea spusă cu inima. Vom fi iertați în măsura în care știm să iertăm, în măsura în care avem iubire. Pentru că iubirea “toate le rabdă”, cu adevărat avem nevoie de ea, ca să câștigăm răbdare.

Modelul nostru de necontestat în credință, e desigur Fecioara Maria. Nici o ființă de pe pământ, nu a crezut ca Ea.

În toate aparițiile Ei: de la Lourdes, Fatima, iar în zilele noastre de la Medjugorje, vrea să ne călăuzească pe calea credinței. Nu ne spune nimic nou față de Isus, doar ne amintește cu insistență de ceea ce ne duce la mântuire.

Ne cere să ne decidem zilnic pentru Dumnezeu. În această decizie nu pot lipsi: rugăciunea (a rozarului), citirea bibliei, postul, spovedania, împărtășania.

Știm că Isus s-a rugat, Fecioara Maria s-a rugat și se roagă în continuare pentru noi.

Știm că Isus a postit, Fecioara Maria, a dus o viață retrasă, dar cu siguranță a postit și Ea.

Dacă Regele universului și Mama Lui, s-au rugat și au postit, cu atât mai mult trebuie să o facem și noi păcătoșii.

Ne-am putea clădi un munte de credință și nu să stăruim la niște mici dealuri sau la o câmpie aridă. Zi de zi am putea adăuga câte o piatră muntelui sau dealului nostru, ori am realiza câte o moviliță în micuța câmpie, care se va înălța treptat.

Va trebui să fim noi înșine, să nu încercăm să arătăm că suntem mai buni decât în realitate, să nu afișăm o evlavie pe care nu o avem. Pe Dumnezeu nu-l putem păcăli, doar oamenii vor fi dezamăgiți când ne vor descoperi adevărata față.

Cred că Mama cerească e mereu cu noi, deși nu o vedem, dar o simțim deseori că ne e aproape, ne ridică atunci când cădem în îndoială, ne eliberează când ne apasă greutățile, ne întoarce din drumul pe care am rătăcit, ne îmbrățișează și ne oferă un umăr când câteva lacrimi ne limpezesc ochii și gândurile, dar ne deschid inima spre frumusețile cerești. Ne conduce la Fiul Său, Salvatorul nostru și ca o Mamă duioasă spune câte un cuvânt bun despre fiecare fiu al său.

Cu inimă bătând doar pentru El, când te hrănești cu Isus Euharisticul, simți că El îți dă viață și trăiește în tine.

Ai grijă omule, să nu-L pierzi din nou!

Maria DOBRINESCU

Cinstirea Maicii Domnului în ritul bizantin și în ritul latin (I)

Fecioara Maria este persoana istorică „aleasă încă din vechime, în virtutea predestinării și bunăvoinței lui Dumnezeu” (cf. sf. Ioan din Damasc, *Hom in Nativitatem*, 7,10:S. CH 80, 65;73.) să fie mama lui Isus Cristos, Mântuitorul nostru. Unită cu Fiul ei va lupta împotriva diavolului și împreună cu El va fi cauză de mântuire pentru sine și pentru întreg neamul omenesc (cf. Sf. Irineu, Adv. Haer. III, 22,4 . PG7, 959 A; Harvey 2,123). „Zămislindu-L pe Cristos, născându-L, hrănindu-L, înfățișându-L Tatălui la Templu, suferind împreună cu Fiul său răstignit pe cruce, ea a cooperat într-un mod cu totul deosebit la opera Mântuitorului prin ascultare, credință, speranță și iubire aprinsă, pentru a reda sufletelor viață supranaturală”. „Ridicată la cer, continuă această misiune mântuitoare și plină de iubire maternă, are grijă de toți fii ei renăscuți prin credință și har, deveniți fiii adoptivi ai lui Dumnezeu în Fiul Unul-Născut și mijlocind cu dragoste pentru ei” (*LUMEN GENTIUM*, 61, 62) Prin supunerea ei totală voinței lui Dumnezeu, Maica Domnului este pentru Biserică modelul credinței și al iubirii constituind chiar „prefigurarea, prototipul Bisericii” și este invocată pentru meritele ei, sub titlurile de: Apărătoare, Sprijinitoare, Ajutătoare, Mijlocitoare”

Prezentă deci în misiunea și în lucrarea Bisericii și strâns unită cu ea, Maica Domnului se bucură de o cinstire și un cult deosebit. Din cele mai vechi timpuri, Fecioara Maria este venerată cu titlul de Theotokos (Născătoare de Dumnezeu), dar și cu titlurile de Panagia (Preasfântă) și He Parthenos (pururea Fecioară).

Maica Domnului este cinstită însă diferit. Cinstirea de care se bucură în Bisericile de rit bizantin și de rit latin se numește „hyperdulia” (supravenerare), cinstire superioară celei acordate îngerilor și sfinților. Cheia devoțiunii ortodoxe este apelativul „Theotokos” dar și pentru că este „Panagia” și „He Parthenos”. Această triplă calitate a Maicii Domnului proclamată încă din secolul al V-lea de către sfântul Chiril al Alexandriei și Conciliul din Efes, ca element al luptei împotriva nestorianismului era înțeleasă drept o implicație și o consecință dogmatică indispensabilă înțelegerii corecte și autentice a unirii divinului și umanului în persoana Mântuitorului sub forma unei uniri ipostatice (cf. Dr. lector G. Remete, *Dogmatica Ortodoxă*, pagina 227 și 234, ed. Episc. Ort., Alba Iulia, 1997).

Cultul liturgic este străbătut ca un fir roșu de imnologia închinată Maicii Domnului, de sărbătorile închinare ei, de sinaxarele, panegericile și cuvântările de laudă. Atât în imnologie cât și în iconografie este înfățișată împreună cu Fiul ei, Domnul Isus Cristos ceea ce ilustrează interdependența dintre cele două dogme: teo-tokologică și hristologică.

În Biserica Catolică, cinstirea Fecioarei Maria

este mai complexă, concretizată într-o doctrină mariologică dezvoltată și într-o bogăție neasemuită de celebrări liturgice și devoționale. Pe lângă apelativele de „Theotokos”, „Panagia” și „He Parthenos” Sfânta Mamă a lui Isus este venerată și sub titlul de „Mater Ecclesiae” bucurându-se și de două dogme noi care în Biserica Ortodoxă nu se regăsesc: „Immaculata Conceptio” (1858) și „Ascensio corporae ad caelum” (1954).

Deci în cele două rituri Fecioara Maria este cinstită pentru că este Mama lui Dumnezeu; este slăvită datorită relației ei cu Cristos; este onorată grație Fiului ei, Răscumpărătorul și Mântuitorul nostru. Unită total cu Fiul ei și „răscumpărată în mod atât de sublim în vederea meritelor Fiului ei” (cf. LG, 53) fiind din sămânța lui Adam ea este unită și cu toți oamenii care au nevoie de mântuire” (cf. Sacrosanctum Concilium, 103).

Unii protestanți acordă și ei o cinstire Mariei, denumind-o cu termenii de: „Fericită”; „Fecioară laudată”, „Preavrednică”, socotind-o doar o femeie deosebită, neacordându-i niciun cult, nici măcar o rugăciune. Ei admit o cinstire pur teoretică, formală, moral-umană a mamei lui Isus, însă nu acceptă invocarea ei în rugăciune și mijlocirea ei pentru noi în fața Fiului ei. Or tocmai aceasta este esența cinstirii Maicii Domnului, calitatea ei de apărătoare, mijlocitoare și sprijinitoare a noastră.

Temeiuri biblice ale cinstirii Sfintei Fecioare

1. Profeții din Vechiul Testament

a) De la căderea în păcat a protopărinților a fost profetită o femeie prin care va veni mântuirea noastră: „Dușmănie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta îți va zdrobi capul iar tu îi vei zdrobi călcâiul.” (Geneză 3,15)

b) Profetul Isaia a prezis nașterea lui Mesia dintr-o fecioară: „Iată, fecioara va zămisli și va naște un fiu și-i va pune numele Emanuel.” (Isaia 7,14, versiunea Septuagintei)

Astfel, Vechiul Testament pregătește acea „plinire a timpului” în care Dumnezeu „L-a trimis pe Fiul Său, născut din femeie...ca să primim înfierea.” (Gal 4,4-5)

Cărțile Vechiului Testament pregătesc îndelung venirea Fiului lui Dumnezeu în lume și, înțelese în lumina revelației depline pe care urma să o înfăptuiască El, arată tot mai mult chipul unei femei ce urma să fie Mama Răscumpărătorului când avea să instaureze noua Economie, Fiul lui Dumnezeu luând din ea firea omenescă în vederea răscumpărării și mântuirii noastre. (cf. LG, 55)

2. Relatări privitoare la Fecioara Maria în Noul Testament

Primele capitole ale Evangheliilor după Luca
(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

și Matei relatează rolul Mariei pentru venirea Fiului lui Dumnezeu în lume și cinstirea ce i se aduce:

a) Dumnezeu a cinstit-o, umbrind-o cu Spiritul Sfânt: „Dumnezeu se va pogori peste tine și puterea celui Preaînalt te va umbri. De aceea Sfântul care se va naște din tine va fi chemat Fiul lui Dumnezeu.” (Luca 1,35)

b) Îngerul Gabriel i se adresează cu cuvintele: „Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei.” (Luca 1,28)

Este salutarea îngerească și solul numind-o „plină de har”, ne indică o binecuvântare deosebită între toate „binecuvântările spirituale în Cristos”. În misterul lui Isus, Maria era deja prezentă „înainte de întemeierea lumii” ca Mamă a Fiului Său întrupat și aleasă de Tatăl împreună cu Fiul, a fost încredințată din veșnicie Spiritului Sfințeniei. (cf. *Redempt. Mater, Maria în Misterul lui Cristos*, 8)

c) A cinstit-o Elisabeta, mama Sf. Ioan Botezătorul și rudă a ei, prin cuvintele: „Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelei tău” și? Cum mi-a fost dat mie să vină la mine Maica Domnului meu?” (Luca 1,42-43)

Prima parte din răspunsul la salutul Mariei este o strigare de laudă a Elisabetei ce avea să intre în rugăciunea Bucură-te, Marie, ca o continuare a salutării îngerești, iar prin întrebarea ce urmează, Elisabeta dă mărturie despre Maria, recunoscând și proclamând că o are în față pe Mama Domnului nostru Isus Cristos.

d) A cinstit-o Isus când, după regăsirea Sa în templu, se spune că îi era supus ei și lui Iosif, ascultând de Dumnezeu și de părinții Săi: Apoi s-a pogorât împreună cu ei, a venit la Nazaret și le era supus.” (Luca 2,51)

După împlinirea vârstei de 12 ani, Isus urcă la Ierusalim împreună cu părinții săi și la sfârșitul sărbătorii, rămâne nevăzut în Templu, în mijlocul învățătorilor pe care-i asculta dar și discuta cu ei, uimindu-i cu răspunsurile sale pline de înțelepciune. După trei zile este

găsit de Maria și ușor musturat, răspunde: „Nu știți oare că se cuvine să fiu în cele ale Tatălui meu?” (Luca 2,49) După care coboară cu ei în Nazaret și le sete supus, învățând El însuși cinstirea părinților, împlinind Cel dintâi porunca dumnezeiască din Decalog. „El a învățat să-i cinstească pe părinți, dar negreșit după Dumnezeu, căci dragostea de El trebuie să fie mai tare decât cea naturală și părintească.” (*Trei vieți bizantine ale Maicii Domnului*, Ed. Deisis, Simeon Metafrastul, 23,24)

e) Au cinstit-o oamenii simpli: „Fericit este pântecele care Te-a purtat.” (Luca, 1,27)

f) Ea însăși a prevăzut cinstirea pe care o va primi în viitor: „Iată, de acum mă vor ferici toate neamurile. Că mi-a făcut mie lucruri mari cel atotputernic.” (Luca 1,48)

În Evanghelia după Ioan:

g) Domnul Isus a cinstit-o când și-a început viața publică, îndeplinindu-i rugămintea la Nunta din Cana Galilei: „Nu mai au vin” (Ioan 2,3) „Umpleți vasele acestea cu apă.” (Ioan 2,7). Cu măsură și înțelepciune, Maica lui Isus sugerează doar în chip discret facerea acestei (prime) minuni, după care spune slujitorilor să facă orice le va spune Fiul ei.

Și de aici, înainte, deși altfel decât în anii copilăriei lui Isus, Fecioara Maria va fi neîncetat unită cu Fiul ei și-i va sta mereu alături, în toate ceasurile de întristare, chiar și atunci când, la vremea Patimii, toți cunoscuții și ucenicii L-au părăsit sau tăgăduit: ea L-a urmat îndeaproape fiind un exemplu și pentru celelalte femei să-i stea alături Fiului lui Dumnezeu.

h) Pe cruce, Mântuitorul a cinstit-o încredințându-l ucenicului Său iubit și mai ales încredințându-l pe el (și pe toți oamenii) grijii ei de mamă.

„Femeie, iată fiul tău” „Iată mama ta” (Ioan 19,26-27)

La picioarele Crucii începe cea specială încredințare a omului în grija Maicii lui Dumnezeu încredințare care apoi a fost exprimată și trăită variat în Istoria Bisericii. Misterul „femeii” din Geneză 3,15 și până la Apocalips 12 se luminează datorită legăturii speciale ce o unește pe Fecioara Maria cu Biserica. Mamă a lui Isus Cristos, Răscumpărătorul și Mântuitorul nostru, Maria participă cu suflet de mamă la „lupta aprigă împotriva forțelor întunericului”, (*GAUDIUM ET SPES*, 37) luptă ce va străbate întreaga istorie a neamului omenesc, iar Maria va fi identificată cu „femeia îmbrăcată în Soare”. (Apocalipsă 12)

Aici la picioarele Crucii, Maria, Mama lui Isus, a fost dată fiecărui om ca mamă. Aici, pe Calvar, Maica lui Dumnezeu începea o nouă maternitate. Este o maternitate spirituală mesianică față de tot poporul răscumpărat de Cristos. De acum va aparține misterului Bisericii și va fi prezentă în lucrarea și misiunea ei, acționând prin credința și evlavia personală a credincioșilor, prin iubirea și speranța lor. (va urma)

Apelul pentru Unitate al Episcopilor Catolici din Uniunea Europeană

“Ne-am unit pentru mai bine”. Cu ocazia evenimentului deschiderii Adunării Plenare de Toamnă a episcopilor COMECE, care a avut loc la Bruxelles, în perioada 21-23 noiembrie, cardinalul Marx, președintele COMECE, a evocat această frază a Declarației de la Berlin din martie 2007.

În discursul său, dedicat “provocărilor actuale ale UE și contribuției creștinilor”, cardinalul Marx a invitat la reinventarea proiectului european: “Noi, europenii, suntem uniți în pace, în vederea fericirii și prosperității pe care le dorim pentru noi înșine și pentru întreaga lume. Este necesar nu numai să afirmăm acest lucru, dar să-i și câștigăm pe europeni pentru această idee, să ne aventurăm și să căutăm un nou început”.

În contextul crizei actuale, episcopii COMECE sunt conștienți că reformele care s-au întreprins în multe state din zona euro ar trebui considerate ca o modalitate pentru ca Europa să-și mențină rolul său în secolul al XXI-lea. Sacrificiile impuse populației de către guverne nu trebuie să meargă totuși împotriva justiției sociale. Episcopii fac apel și la cetățeni, pentru a rămâne uniți și solidari în fața crizei actuale.

Pentru a-și aduce contribuția proprie, episcopii COMECE doresc să trimită un puternic semnal de solidaritate europeană, mai ales către cei din țările lovite în mod special de criza economică curentă. De aceea au decis ca în lunile următoare să reflecteze, în parteneriat cu Organizația Caritas Europa, asupra consolidării ajutorului intra-european furnizat de către Biserică.

Mai mult, pentru a pecetlui și la nivel spiritual aceste legături de solidaritate, delegatul austriac Dl. Egon Kapellari a fost solicitat de către colegii săi din COMECE, să dezvolte o inițiativă de Rugăciune pentru

Europa, care ar putea fi introdusă în întreaga comunitate europeană, prin implicarea creștinilor din toate țările, precum și a comunităților religioase.

Pentru a depăși numeroasele divergențe naționale și culturale și totodată pentru a ajunge la o mai mare unitate în munca lor, delegații COMECE ai Conferințelor Episcopale din statele membre UE sunt angajați să promoveze – prin schimb de experiență și colaborare – conștiința apartenenței la o singură Biserică în Europa: Ecclesia în Europa, la care s-a referit Papa Ioan Paul al II-lea. Cu ocazia celei de-a 10-a aniversări a Exortăției Apostolice cu același nume, COMECE va organiza anul viitor o serie de evenimente la Bruxelles.

Adunarea Plenară a vizat și reformarea funcționării interne a COMECE. Prin metode de lucru înnoite și mai eficiente, COMECE va fi mai bine pregătită pentru a aborda noile provocări care derivă dintr-o Europă în criză, și va fi, totodată, capabilă să fie un real partener – prin adăugarea concepțiilor sale socio-etice – în procesul de integrare europeană.

În timpul Adunării Plenare, episcopii COMECE au desemnat un nou secretar general, pentru un mandat de 3 ani. Pr. Patrick H. Daly este un preot de 61 de ani din dieceza de Birmingham (Marea Britanie), care își va lua în primire noua însărcinare în ianuarie 2013. Cu această ocazie, se va organiza o recepție, pentru a onora atât secretarul general care-și termină mandatul, cât și pe cel nou ales. Episcopii doresc să-i mulțumească astfel părintelui Piotr Mazurkiewicz pentru munca depusă în acești 4 ani. Diaconul austriac, Dr. Michael Kuhn este însărcinat cu conducerea Secretariatului în perioada interimară.

Biroul de presă COMECE

Vizită pastoral-misionară

În după-amiaza zilei de duminică, 21 octombrie 2012, PSS Virgil Bercea, episcopul Oradiei, responsabil cu diaspora în cadrul Sinodului BRU, a făcut o vizită pastoral-misionară în Parohia „Sfântul Andrei” din localitatea Recanati, Provincia Macerata, păstorită de Pr. Marius Goșea. Preasfințitul Virgil a fost întâmpinat atât de credincioșii români, din toate colțurile României, cât și de cei italieni. A avut loc de asemenea și o întâlnire cu ES Claudio Giuliodori, episcopul locului.

Această vizită reflectă preocuparea constantă a Bisericii Române Unite pentru coeziunea comunităților românești din diasporă.

Momentul central al vizitei a fost celebrarea Sfintei Liturghii de către cei doi Episcopi, ES Claudio, și PS Virgil. Alături de Preasfinții Lor au concelebrat pr. Marius Goșea, parohul comunității românești din Recanati, preoți italieni ai locului, pr. Cristian Coste, care a sosit cu credincioșii ai comunității din Rimini pe

care o păstorește și pr. Alin Căndea de la Colegiul Pontifical „Pio Romeno” din Roma. La eveniment a fost de asemenea prezent domnul George Teseleanu, consulul onorific de Ancona și domnul Paolo Marcovici, responsabil cu ecumenismul în Dieceza de Macerata.

Întâlnirea celor doi episcopi, pe lângă cele enumerate mai sus, a fost și o întărire a dialogului, totodată împlinindu-se șase ani de la înființarea parohiei, promotori ai acesteia fiind pr. Marinell Mureșan, protopop de Emilia Romagna și pr. Cristian Coste, actualmente paroh de Rimini.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de către credincioșii parohiei „Sfântul Andrei”.

La încheierea Sfintei Liturghii, ierarhii au ținut câte un cuvânt de învățătură, după care au oferit celor prezenți binecuvântarea arhierască.

Biroul de presă

Parohia Greco-Catolică din Vintere, celebrează alternativ

În dimineața zilei de 28 noiembrie 2012, Parohia Greco-Catolică din Vintere, județul Bihor, a fost pusă, de către executorul judecătoresc, în posibilitatea de a sluji alternativ în biserica localitate, al cărei proprietar de drept este. Reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române au refuzat să își îndeplinească obligațiile și să permită de bună voie accesul în imobil reprezentanților Bisericii Greco-Catolice. Biserica Greco-Catolică consideră celebrarea alternativă ca fiind, și în acest caz, calea de urmat pentru ca credincioșii celor două culte să nu aibă de suferit.

Biserica greco-catolică din Vintere, județul Bihor, a fost confiscată de Statul Român în 1948 și dată în folosință Bisericii Ortodoxe Române. După căderea regimului comunist, ca urmare a refuzului sistematic al Bisericii Ortodoxe Române de a permite accesul credincioșilor greco-catolici din Vintere în biserică, Parohia Greco-Catolică a deschis acțiune în justiție pentru recuperarea bisericii, proces care a fost câștigat definitiv și irevocabil în anul 2008.

Decizia civilă nr. 4643/2012 pronunțată în data de 1 noiembrie 2012 obligă Parohia Ortodoxă să permită comunității greco-catolice accesul zilnic în biserică pentru desfășurarea activităților religioase specifice cultului greco-catolic.

Reprezentanții greco-catolici au apelat la executorul judecătoresc datorită faptului că reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române au refuzat orice formă de dialog constructiv și soluția practică de slujire alternativă a celor două comunități religioase în biserica greco-catolică din localitate.

În data de 22 noiembrie 2012 a avut loc la sediul Prefecturii Bihor o întâlnire între parohia greco-catolică și cea ortodoxă din Vintere, mediată de prefectul Județului Bihor, domnul Claudiu Pop, prin care s-a dorit găsirea unei soluții amiabile pentru ca și credincioșii greco-catolici să poată celebra, după 64 de ani, în biserica în care s-au rugat și strămoșii lor. La întâlnire au mai

participat: chestorul Liviu Popa, șeful Inspectoratului de Poliție al Județului Bihor, și colonelul Ioan Huluban, șeful Inspectoratului de Jandarmi Județean Bihor.

La această întâlnire partea greco-catolică a venit cu un program de slujire alternativă, în care urma să slujească între orele 09.00 și 11.00. Partea ortodoxă, cu toate că știa scopul întâlnirii de la prefectură, nu a venit cu nici o propunere din partea sa, lucru observat și de domnul prefect. Pentru că partea ortodoxă nu a fost de acord cu acest program, partea greco-catolică a acceptat varianta slujirii între orele 09.00 și 10.30. Din păcate, partea ortodoxă nu a fost de acord nici cu această propunere.

În consecință, a avut loc o nouă întâlnire vineri, 23 noiembrie, la sediul Primăriei Holod, la care au participat cele două părți, mediată de primarul comunei Holod, domnul Ioan Horga. Nici de această dată nu s-a ajuns la un acord cu privire la orarul celebrărilor alternative.

Întrucât Parohia Ortodoxă nu și-a îndeplinit obligația de a respecta hotărârea judecătorească, executorul a decis trecerea la executare silită.

În dimineața zilei de 28 noiembrie, executorul judecătoresc, însoțit de către poliție și jandarmerie, s-a deplasat la biserica din Vintere pentru a permite accesul în biserică preotului și credincioșilor greco-catolici. Deși a fost înștiințat în mod oficial despre acest lucru, preotul ortodox nu a fost prezent la fața locului și nu a putut fi găsit de către executorul judecătoresc nici la domiciliul său și nici telefonic. De asemenea, nu a fost prezent nici un alt reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române sau al Parohiei Ortodoxe din localitate.

Executorul judecătoresc a constatat că partea ortodoxă nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute în titlul executor, refuzând în mod tacit să își îndeplinească aceste obligații. Din această cauză, executorul judecătoresc a fost obligat ca, pentru a pune în posesie partea greco-catolică, să ceară deschiderea forțată a celor două uși ale bisericii. Ușile bisericii au rămas intacte, aplicându-se provizoriu câte un lacăt pe fiecare, până la schimbarea yalelor. Un exemplar al cheilor de la noile lacăte a fost predat preotului greco-catolic, un al doilea a fost introdus de către executorul judecătoresc în cutia poștală de la domiciliul preotului ortodox din Vintere, iar un al treilea exemplar va fi înmănat, de către același executor, Episcopiei Ortodoxe a Oradiei.

Menționăm că Biserica Greco-Catolică nu doarește ca credincioșii ortodocși din localitate să rămână fără o biserică în care să se poată ruga și consideră că soluția slujirii alternative este, și în acest caz, calea de urmat. Considerăm că, la fel ca în occident, unde Biserica Ortodoxă celebrează în sute de biserici primite de la Biserica Catolică, celebrarea alternativă este rezolvarea prin care credincioșii celor două culte să nu fie privați de a se putea ruga într-un lăcaș de cult.

Biroul de presă

Conferință la Facultatea de Teologie

Asociația Tineretului Român-Unit - ASTRU Oradea a organizat în seara zilei de 12 noiembrie a.c., în Aula Magna a Facultății de Teologie Greco-Catolică, o conferință sub genericul *Ce vor fetele? Ce vor băieții?* Invitații noștri au fost Iulia și Dan Călinescu, un cuplu care a locuit mulți ani în Canada, iar de trei ani s-au reîntors în țară stabilindu-se la Cluj Napoca unde locuiesc cu cei trei copii ai lor.

Am considerat oportun să-i invităm pe Iulia și pe Dan să ofere o mărturie autentică tinerilor care vor să știe ce presupune angajamentul unei relații care ținește înspre căsătorie. În consecință, cei doi ne-au adus în atenție iubirea cu care Dumnezeu s-a gândit la noi, fiii Săi, când ne-a creat. Iulia și Dan ne-au sintetizat parcursul pe care un cuplu îl parcurge până ajunge la celebrarea tainei căsătoriei.

Tinerii sunt gata, de cele mai multe ori sub influența stării de „îndrăgostire” să ofere totul partenerului. Singura condiție necesară unei dăruiri totale, trup și suflet, în relațiile ce se stabilesc în zilele noastre, este aceea a iubirii. Dar nu iubirea care se jertfește pentru celălalt, iubirea cu care Dumnezeu Tatăl ne iubește, ci iubirea noastră mică și condiționată de factori exteriori. Iubirea care iubește doar dacă este iubită.

În cadrul acestei conferințe s-au spus lucruri ce se țin tănuite, uneori, dintr-o absurdă pudoare. Sexualitatea este un subiect care ne scandalizează în teorie, dar mulți tineri fac abuz de acest mare dar al dragostei pe care Dumnezeu l-a rezervat celor căsătoriți pentru a da naștere unor vieți.

Iulia și Dan au amintit faptul că tinerii se grăbesc

să se ofere trupește partenerului fără să pretindă nimic, „atâta timp cât îl/o iubesc, nu face nimic”. Ei bine, condiția de bază nu este această iubire mai degrabă forțată, ci acea iubire care atunci când vine vorba de iubire totală, necondiționată spune „da” și în momentul în care unul dintre parteneri propune: *dacă dorești să mă ofești trup și suflet, căsătorește-te cu mine!* Într-o astfel de situație, din păcate, de cele mai multe ori partenerul fuge fără să dorească să-și asume o astfel de responsabilitate. Într-o astfel de situație, se mai poate vorbi oare despre iubire necondiționată, iubire autentică?

Seara zilei de 12 noiembrie a fost pentru tinerii prezenți o invitație la responsabilitate, o invitație serioasă la reflecție: cu adevărat suntem capabili să iubim precum Tatăl Ceresc, dar oare cât de mult ne dorim asta? Cât de mult ne dorim ca iubirea Sa să se reflecte în conduita noastră, a tinerilor?

Ana-Maria GRAD

Sărbătoarea Sfântului Nicolae în Parohia din Chilioara

Joi, 6 decembrie 2012, de sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, peste 70 de copii și tineri din Protopopiatul Zalău, dar și credincioși, s-au întâlnit în Parohia Greco-Catolică din Chilioara pentru a celebra Sfânta Liturghie, pentru a se ruga și pentru a se închina la moaștele Sfântului Nicolae - protectorul copiilor.

Sfânta Liturghie a fost celebrată de către pr. Valer Părău, protopop de Zalău împreună cu pr. Daniel Bertean, pr. Alexandru Fiț, și pr. Vasile-Adrian Pop.

În cuvântul său de învățătura pr. protopop Valer, a reamintit despre anul credinței în care tocmai am intrat, și a făcut o scurtă istorisire despre Sfântul Ierarh Nicolae – patronul Eparhiei de Oradea și protectorul copiilor. Totodată acesta a subliniat faptul că în parohia din Chilioara se află moaștele Sfântului Nicolae, dăruite parohiei de către un episcop din Italia în anul 2009, cu ocazia sfințirii bisericii.

Sfânta Liturghie a fost animată de către copiii din Zalău, iar la sfârșitul Liturghiei fiecare copil a primit câte un cadou de la Moș Nicolae.

Mulțumim în mod special părintelui Vasile Barbolivici, protopop de Veneția, fiu al satului, d-nei Manuela Manolache, familiei Muste Gheorghe și familiei Rusu care, prin contribuția lor, au făcut ca această sărbătoare să fie cu totul deosebită.

Pr. Vasile Adrian POP

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Cu adevărat, ar trebui să facem doar ceea ce putem face fără efort, fără încrîncenare. Ar trebui să facem doar ceea ce ne iese din joacă.

Eternitatea nu poate fi trăită decît clipă de clipă. Doar prin moarte ne putem măsura cu eternitatea. Clipa este poarta eternității, treapta ei obligatorie. Eternitatea este începutul (clipă de clipă al) timpului.

Esti scriitor cînd poți vorbi despre om ca și cînd ai face parte dintr-o altă specie. Unii își consumă viața cu pregătirile pentru viață.

Memoriile publicate seamănă cu nudismul unui schelet.

Sînt oameni care leagă prietenii sincere și durabile doar pe bază de defecte. Unele prietenii se clădesc pe decăderi umane asemănătoare, pe solidaritatea unor nemernicii.

Nu există cîștig dacă nu ai învățat nimic din pierderea echivalentă.

După cîte o vizită în sat (tot mai rară) mă simt mai gol decît un deșert. Parcă mor cîte un pic exact în leagănul în care m-am născut. Tot mai des, pîmîntul din mine se cere acasă. Prin moarte dăm, de fapt, înapoi pămîntul cu autograf. Dumnezeu ne cheamă în cer *via* pămînt.

Existența poate fi reprezentată chiar și de doi oameni. Inexistența are nevoie de o lume.

Omul – un schelet în extaz.

Parcă divinitatea l-a făcut pe om doar ca să distrugă restul creației. Să deșertizeze terenul pentru un nou început. Mă mir că, primindu-i pe unii cu binecunoscuta-i generozitate, pămîntul nu face indigestie.

Omul – o minune din carne și oase. Numai Dumnezeu putea face din aîť de puțîn aîť de mult. Dumnezeu este subiectul din care poate începe orice lume. De fapt, lumea este dialogul lui Dumnezeu cu el însuși.

Toate cărțile mele sînt doar resturile cărților pe care aș fi vrut să le scriu. Totuși, ele sînt adevăratul meu *necrolog*.

Aristotelic vorbind, binele este chiar plăcerea (trupească și sufletească a) binelui. Problema e că și răul poate produce uneori plăcere.

Lumea este doar o convenție lingvistică, o sumă de cuvinte umplute înțimplător cu semnificațiile realului. Ea este reflectarea aleatorie a limbajului, urma care rămîne în cuvînt (*cunabula verborum*).

Putem dialoga cu adevărat doar pe baza argumentativă a multor tăceri.

Mulți (prea mulți) au ajuns doar în comuna primitivă a limbii române.

Lansare de carte

Aula Magna a Seminarului Teologic „Sfinții Trei Ierarhi” a găzduit marți, 27 noiembrie, 2012 lansarea volumului *Judecata cea dreaptă* (editura Logos'94) scrisă de istoricul Blaga Mihoc, profesor la departamentul orădean al *Facultății de teologie greco-catolică*.

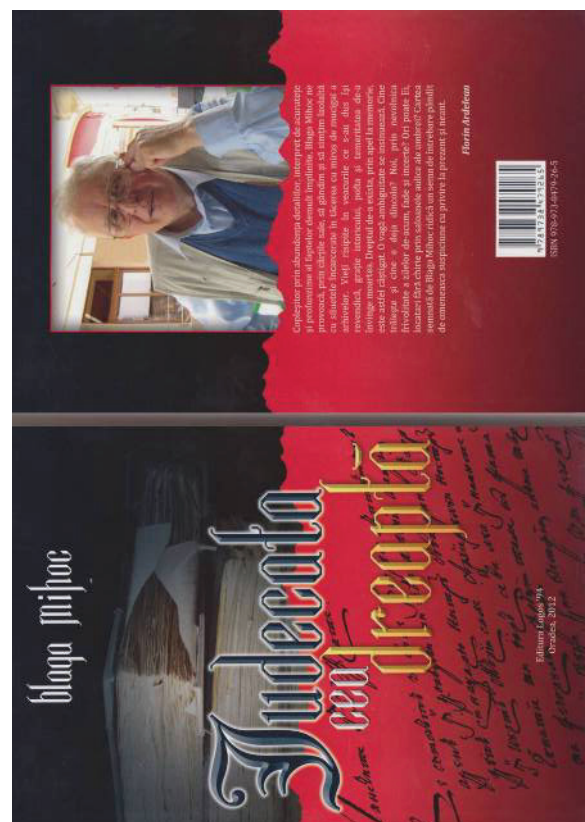
Prezentarea făcută de scriitorul Florin Ardelean a accentuat primul studiu al volumului, dedicat actelor tribunalului episcopiei (sec. XVIII-XIX). Nu doar cartea a fost prezentată, ci și autorul, într-un original portret creionat de Florin Ardelean prin trăsături semnificative ale personalității lui Blaga Mihoc.

Autorul a vorbit, apoi, despre geneza cărții, despre implicarea tribunalului (consistoriului) eparhial în viața socială și influența lui în îndreptarea vieții împričinaților. A amintit, de asemenea, și celelalte studii, în special cel dedicat resurselor Eparhiei de Oradea și a folosirii lor pentru rezolvarea cazurilor sociale, pentru susținerea culturii și învățămîntului tinerilor români, indiferent de confesiune.

Cu acest prilej a mulțumit episcopului Virgil Bercea, prezent la lansare, alături de mai multe personalități ale culturii orădene, pentru sprijinul acordat publicării volumelor sale. Episcopul a luat cuvîntul și a mulțumit autorului și prezentatorului, arătînd că acum, ca și atunci, Biserica este prezentă în viața comunității, iar această viață este mai bună sau mai rea și în funcție de efortul pe care fiecare îl face pentru a deveni mai bun.

În final, autorul oferit autografe și a răspuns întrebărilor participanților.

Ionuț POPESCU

Ziua națională a României sărbătorită în Londra

Decembrie înseamnă colinde și sfânta așteptare a Nașterii lui Cristos. Dar colindele de început de decembrie se împletesc, pentru sufletul românesc, cu sentimentul iubirii de neam și cu aducerea aminte de cei care au luptat pentru ca, azi, noi să spunem, de oriunde am proveni și oriunde ne-am afla în lume, că suntem români, fii ai aceleiași Patrii-Mamă.

Pentru românii greco-catolici din Londra duminică, 2 decembrie 2012, a fost o întreită sărbătoare: Ziua Națională a României a fost sărbătorită cu rugăciune și cu un concert de colinde românești într-o nouă locație de cult românesc.

Concertul de colinde a fost susținut de Maria-Andrada Brisc și Florin-Constantin Pașcu, aceștia avându-o drept invitat special pe Simona Bedea Furdui. Cei trei artiști sunt absolvenți de conservator și de master la Academia Regală de Muzică din Londra, colegi la școala de muzică fondată de ei în vestul Londrei, AB Music Dreams. Andrada-Maria Brisc este și organista constantă a Misiunii Române Unite la Londra.

Concertul a fost conceput într-o viziune creativă, îmbinând colindele cu izvorul lor, credința. În acest fel, Sfânta Liturghie celebrată de părintele Eduard-William Fărtan, Rectorul Misiunii Române Unite la Londra, a fost presărată cu vechi colinde românești, iar ulterior s-au cântat emoționante piese muzicale ce ne aduc aminte de Sfânta Sărbătoare a Crăciunului și de Țară.

Noua locație de cult pentru credincioșii greco-catolici din Londra este biserica „Bunavestire” în cadrul St. Margaret’s Convent, Bethell Avenue – E16 4JU, în Londra. Biserica se află la aproximativ egală distanță de stațiile de metrou West Ham, Plaistow și Canning Town. Din această duminică și pe mai departe toate slujbele comunității se vor desfășura în acest locaș sfânt.

În cuvântul de învățătură, părintele Eduard-William Fărtan a evocat figura aureolată de sfințenie a epi-

scopului Iuliu Hossu și făcut o legătură între evanghelia zilei – vindecarea orbului din Ierihon – și împlinirea idealului unității naționale. Cel ce ședea neputincios, orb, marginalizat, somat să tacă a simțit momentul de har al trecerii lui Iisus și a fost vindecat de Dumnezeu datorită îndrăznelii sale de a striga, de a-și clama un destin mai bun. Tot astfel, poporul transilvan a aflat lumina demnității naționale prin îndrăzneala de a înălța glas prin tribunii săi, mulți dintre ei fii ai Bisericii Unite.

Doamna Vali Staicu, secretară a Ambasadei Române la Londra a reprezentat instituția și a dat citire unui mesaj trimis de Ambasadorul României la Londra, dr. Ion Jinga, pentru acest eveniment. În cuvântul rostit de d-na Staicu s-a evocat lupta poporului român pentru dobândirea idealului unității și s-a subliniat aportul fiilor iluștrii ai Bisericii Greco-Catolice la pregătirea momentului istoric 1 Decembrie 1918.

Întreaga atmosferă a fost plină de emoție sinceră și de bucurie de a putea trăi momente românești autentice și frumoase la Londra, departe fizic de țară dar, prin acest eveniment, identificați luminos cu ea.

Sergiu BARNA

„Se va naște Isus și în inima ta?”

În perioada 17-18 noiembrie 2012, studenții laici ai Colegiului „Sfânta Familie” din Oradea, însoțiți de formatorii lor, s-au retras din cotidianul agitat al orașului pentru o zi de meditație la Stâna de Vale, reflectând la importanța momentelor care le pot călăuzi pașii spre întâlnirea cu pruncul Isus odată cu nașterea Lui.

Această meditație a avut ca și temă: „Se va naște Isus și în inima ta?”, un subiect prin care cei prezenți au încercat de a înțelege mai profund venirea și scopul Fiului lui Dumnezeu în mijlocul oamenilor.

Meditația a fost pregătită de către Pr. Paul Popa. Tema a cuprins cinci subpuncte printre care amintim: „Am un dar...”, „Susurul blând...”, „Crăciunul inimii”, „Crăciunul - loc spiritual”, „Crăciunul, unde e?”. Tinerii au avut parte de un moment de reculegere personală în

natură, lăsându-se îndrumați de Cuvântul de învățătură precum și de pașii atinși în temă pentru o mai bună înțelegere a întâmplării spiritului Crăciunului.

După această retragere în liniștea naturii, s-a celebrat Sfânta Liturghie urmată de o drumeție pe munte. Seara tinerii au avut parte de un moment petrecut împreună jucându-se diferite jocuri, bucurându-se.

Această temă a fost bine primită de către tineri, fiind un imbold spre o mai bună meditație la reîntoarcerea și moartea lentă a zilelor fără daruri odată cu încheierea zilelor fără Moși Crăciuni și veselii somatice.

Cum ne pregătim, așadar, pentru a sărbători ziua de naștere a Stăpânului inimii și zilelor noastre?

Timos BOGDĂNEL, Ramona POPA

Alba Iulia, arc peste istorie

În 1918 a avut loc Unirea Transilvaniei cu patria mamă – România, la 1 decembrie, eveniment la care au participat peste 100 000 de oameni. Acest moment a consfințit importanța istorică a orașului și rolul de “capitală istorică” și “capitală de suflet” a tuturor românilor.

Pătrunși de importanța istorică a acestei zile, am participat și noi, un grup de elevi din clasele IX-XII însoțiți de doamna director adjunct prof. Șandor Maria și prof. Blaga Monica la festivitățile dedicate acestei zile la Alba Iulia. Am fost părtași la momentul solemn al depunerii de coroane la statuia lui Mihai Viteazu, dedicate memoriei eroilor neamului, la parada militară, și la Te Deum-ul desfășurat la Catedrala Reîntregirii. Apoi, am urmărit cu deosebită curiozitate și emoție defilarea și schimbarea gărzii la Cetatea Alba Carolina. Ne-au impresionat soldații îmbrăcați în uniforme militare austriece, schimbarea gărzii pedestre și călare a Cetății, mulțimea adunată din toate colțurile țării care simțea din toată inima românește. A fost o experiență de neuitat, pe care, cu siguranță o vom repeta anual.

“1 Decembrie pentru mine, ca român, reprezintă un moment de o bucurie deosebită care nu poate fi descris în cuvinte, reprezintă ziua în care ne-am recăpătat vechile granițe și libertatea după o îndelungă perioadă

zbuciumată. Această zi mă face să fiu mândru că sunt roman, mândru de sfântul nostru drapel purtat de bravii noștri eroi pe câmpurile de luptă. Acel eveniment este un omagiu adus tuturor acelor care au pus mai presus libertatea decât propria lor viață.

Fie ca bunul Dumnezeu să ne răsplătească eroii cu fericirea veșnică, iar nouă, tuturor românilor să ne dea puterea de a fi mândri de faptele strămoșilor noștri.”

Viorel VANCEA

Ziua Națională a României la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”

1 decembrie 2012, 94 de ani de la Unirea Transilvaniei cu România, Marea Unire! Ziua națională a României, a românilor de acasă și de pretutindeni! În-făptuirile înaintașilor noștri la 1 decembrie 1918 sunt mărețe, greu de prezentat azi astfel încât să rezonăm cu atmosfera acelor momente din fiecare colț al Transilvaniei! Și totuși elevii secolului XXI au gânduri profunde și sincere, sentimente de apreciere și admirație față de faptele strămoșilor, recunoștința pentru că, ei azi, învață și duc mai departe principiile democrației...

“În această zi s-au născut eroi, s-a scris istoria și termenul de „libertate” a intrat din nou în vocabularul de zi cu zi al cetățenilor României Mari...” (Alexandru Victor, clasa a VII-a B)

“...Sper într-un viitor mai bun pentru următoarele zile de 1 Decembrie, începând prin a lucra la mine, în primul rând, apoi la urmașii mei, promovând astfel acele valori, pe care și eu le-am primit de la părinții mei, la copii, nepoți, strănepoți și la viitoarele generații, crezând că la un moment dat fiecare ROMÂN va fi mândru de trecutul și strămoșii lui...” (Szucs Alexandra, clasa a XI-a B)

“...Acel eveniment petrecut atunci este un omagiu adus tuturor acelor soldați care și-au pus mai presus libertatea noastră decât propria lor viață.” (Vancea Viorel, clasa a X-a A)

“... Iubesc România pentru tradițiile care nu au

murit încă, pentru oamenii minunați de care suntem mândri (sportivi, inventatori, medici, etc). Atâta timp cât România va rămâne o țară vie, cu oameni care pot gândi și acționa liber, locul meu este aici.” (Budau Daniela, clasa a X-a B)

“...România este patria mea, restul sunt doar țări...” (Costea Mădălina, clasa a XI-a B)

...sunt câteva bucăți din mesajele trimise de elevii Liceului Greco-Catolic Iuliu Maniu din Oradea pentru concursul online *Gânduri și sentimente pentru Ziua Națională*, la care au fost provocați de către cadrele didactice. Elevii au avut la dispoziție o săptămână pentru a scrie și trimite mesajele unui juriu alcătuit din prof. educație muzicală Antonia Nica-director educativ, prof. lb. română Paula Băliban și prof. istorie Mihaela Olău.

Joi, 29 noiembrie, elevii liceului au devenit principalii actori ai evenimentului sărbătorit în curtea instituției. Directorul instituției prof. Andrei Cristea a luat cuvântul în deschidere, marcând importanța Zilei de 1 decembrie și felicitând toți participanții la concurs, apoi a invitat profesorii coordonatori prof. Antonia Nica și prof. Mihaela Olău să continue cu premiarea elevilor. Momentul a culminat, la final, cu intonarea imnului *Deșteaptă-te române!* Voci de copii, un steag fâlfâind în raze de soare, fețe ce zâmbeau cu emoție... așa trebuie să fi fost și la Alba-Iulia... mai demult!

Prof. Mihaela OLĂU

Lumini și umbre – destăinuiri despre credință

În seara zilei de 3 decembrie, Asociația Tineretului Român Unit – ASTRU Oradea, a încheiat ciclul de interviuri „Lumini și umbre – destăinuiri despre credință”, realizate ca răspuns la invitația Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea de a ne aprofunda credința în acest an special, dedicat credinței.

În fiecare primă luni din lunile octombrie, noiembrie și decembrie, în tihnă, invitații ne-au destăinuit frânturi esențiale de trăire a credinței. Acest parcurs deosebit al șirurilor de interviuri a fost asemenea unei ploii revigorante de haruri, ploaie sub care, noi cei prezenți, ne-am scaldat. Este minunat să știi că în „lupta” pe care o duci, nu ești singur, ci, din contră, alături de tine sunt suflete sensibile, firave, dar pline de zel.

Deschiderea seria de interviuri ni l-a adus aproape pe părintele Iuliu-Vasile Muntean, asistent spiritual al Asociației Tineretului Român Unit, ASTRU Oradea. Părintele ne-a oferit o frumoasă mărturie de credință prin prisma ochiului de copil, de adolescent, de tânăr student, iar mai apoi de preot. Am fost încurajați de către părintele Iuliu să ne încredem cu toată ființa noastră planului Lui întrucât Împărăția Cerurilor poate fi adusă, prin credința noastră, aici, pe pământ.

Al doilea invitat al interviurilor „Lumini și umbre – destăinuiri despre credință”, a fost Preasfințitul Virgil Bercea, Episcop de Oradea. Preasfințitul Virgil ne-a povestit despre persoanele din viața dânsului care au fost modele de credință și care l-au inspirat în

credința proprie. O mare însemnătate a avut îndemnul Preasfințitului de a avea mereu o persoană mai matură decât noi, pentru a ne sfătui cu aceasta. Toți tinerii sunt supuși marelui „păcat” – graba, dar dacă ne oprim pentru a discuta o decizie, pentru a cere un sfat, suntem mult mai câștigați.

În ultima zi dedicată interviurilor, le-am avut alături de noi pe Doamna Lucia Ciobanu și pe fiica dânssei, Ioana. La finalul interviului, Ioana ne-a spus că tot ce ne dorește este „mai multă iubire!”. Această dorință de mai multă iubire este cea mai frumoasă urare pe care am putea-o primi înainte de sărbătoarea Nașterii Domnului și pe care o dorim tuturor oamenilor acum, în așteptarea Celui ce este Iubire.

A.M.G.

Hramul Bisericii greco-catolice „Sfântul Andrei” din Carei

Vineri, 30 noiembrie 2012, de sărbătoarea „Sfântului Andrei” s-a celebrat hramul parohiei greco-catolice din Carei. Cu această ocazie credincioșii l-au avut în mijlocul lor pe păstorul Eparhiei de Oradea, Preasfinția Sa Virgil Bercea.

Cu o zi înainte s-au comemorat 90 de ani de la trecerea în lumea dreptilor a celui care a fost pr. Vasile Lucațiu – cel al cărui nume îl poartă Școala Gimnazială „Vasile Lucațiu” din Carei, eveniment la care PS Virgil a luat parte.

Sărbătoarea hramului a început vineri de la orele 10:00 cu Sfânta Liturghie celebrată de Preasfinția Sa împreună cu un sobor de preoți din Vicariatul Foraneu al Careiului și cel al Sătmarului. În cuvântul său de învățătură, PS Virgil a vorbit despre „chemarea adresată fiecăruia dintre noi, indiferent de meseria ce o practicăm, aflați fiind într-o lume în care fenomenul desacralizării își face simțită prezența tot mai mult.” De asemenea a vorbit despre importanța rugăciunii în descoperirea chemării lui Cristos și pentru a fi statornici în aceasta.

Totodată a avut loc binecuvântarea și sfințirea noii statui a Sfântului Anton de Padova și a unei icoane cu Sfânta Fecioară Maria.

La sărbătoare a participat un număr mare de cre-

dincioși și oficialități, printre ei numărându-se domnul Eugeniu Avram, prefectul Județului Satu Mare, domnul Eugen Kovacs, primarul Municipiului Carei precum și distinse personalități ale județului.

La final, părintele Radu Filip, vicar foraneu și protopop de Carei a mulțumit tuturor credincioșilor pentru participare și pentru osteneala depusă în slujba bisericii, precum și celor care au susținut financiar lucrările făcute în Biserică.

Pr. Răzvan REMEȘ

„Există boli spirituale? Cum să le recunoaștem?”

Asociația Tineretului Român Unit – ASTRU Oradea a organizat în data de 19 noiembrie a.c. conferința cu numele *Există boli spirituale? Cum să le recunoaștem?* Evenimentul s-a desfășurat în Aula Magna a Seminarului Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea iar invitatul a fost părintele dr. Coriolan Mureșan.

Cu ajutorul părintelui Coriolan, am reușit să înțelegem în linii mari, dar proeminente, care sunt cele opt gânduri rele, ce semnifică ele, ce consecințe au și ce remedii există pentru a „scăpa”, sau cel puțin pentru a ne ține departe de ele.

Primul gând rău despre părintele Coriolan ne-a vorbit, a fost *philautia*. Acest gând rău se referă la iubirea de sine, dar acea iubire de sine care îl pune în inferioritate pe Dumnezeu. Modul acesta de iubire față de noi înșine ne determină să avem o viziune eronată și astfel ajungem să considerăm că noi suntem centrul vieții noastre și nu Cel care ne-a creat – Dumnezeu.

Al doilea gând rău, *gastrimargia*, este gândul care se referă la lăcomia pânteceului, dar nicidecum nu se referă la bulimie. O persoană stăpânită de acest gând rău va căuta să-și satisfacă plăcerea de a mânca cu orice preț, iar puterile sufletului sunt folosite, în mod greșit, tocmai pentru satisfacerea acestei plăceri. Persoana atinsă de această „boală” va fi mereu somnolentă, fără vlagă, leneșă și, în cel mai rău caz poate să apară chiar deznădejdea. Acest al doilea gând încurajează al treilea gând – *porneia*. Acest gând, *porneia*, se traduce prin desfrânare. Părintele Coriolan a subliniat faptul că trăim într-o societate care ne prezintă realitatea desfrânării tocmai în sens invers: desfrânarea reprezintă o realitate cu care omul trebuie să aibă contact cât mai des. Și în cazul acestui al treilea gând, sexualitatea devine centrul vieții omului și Dumnezeu, în cele mai fericite cazuri, trece pe un loc secund, dacă nu ajunge chiar să nu mai reprezinte nimic. Porneia definește o iubire de sine exclusivă, cealaltă persoană devenind doar un obiect al satisfacerii propriei plăceri. Totodată, trupul, care spune Sfântul Pavel „Sau nu știți că trupul vostru este templul al Spiritului Sfânt, care este în voi, pe care-l aveți de la Dumnezeu, și că voi nu sunteți ai voștri?” (I Cor. 6,19), în momentul în care este stăpânit de acest al treilea gând rău se transformă într-un simplu și gol instrument de plăcere.

Phylargyria este gândul care se definește prin dorința de a strânge cât mai mulți bani. Și în cazul acestui gând, societatea ne „învață” că în viață e important să ai cât mai mulți bani și cât mai multe bunuri materiale. Observăm cu mare ușurință că, în mod subtil, dar sigur, *phylargyria* a devenit mentalitatea care domină societatea actuală. Acest gând este o boală cu evoluție rapidă întrucât omul, cu cât dobândește mai mult, cu atât mai mult va dori să mai agonisească, niciodată

nu se va opri, pentru că niciodată nu-i va ajunge. Și în această boală, cu cât găsim mai mare plăcere și confort în bunurile exterioare, cu atât ne vom îndepărta mai mult de Dumnezeu.

Al cincilea gând rău, *lype*, se definește ca întristare a sufletului ce deplânge bunurile materiale, care deplânge faptul că nu și-a îndeplinit o plăcere sau o poftă. În unele cazuri însă, întristarea poate să nu aibă cauze clare, suntem triști, dar nu știm care este motivul.

Cel de-al șaselea gând rău, *orge*, se referă la mânie – o boală ce pornește din irascibilitatea sufletului. Formele acestei mâni sunt resentimentul, ranchiuna, batjocura, bucuria de necazul altora și poate să ajungă inclusiv la forme de violență fizică.

Al șaptelea gând, *akedia*, definește o stare a sufletului caracterizată printr-o lene, apăsare și toropeală de tot ceea ce viața reprezintă. Omul va prefera mai degrabă să doarmă deoarece nu vede nicăieri lumina de la capătul tunelului și nimic nu are rost.

Ultimul gând este denumit *kenodoxia* – *hype-rephania* și se referă la slava deșartă și mândrie. Acest gând izvorăște din primul gând, *philautia*, dar reprezintă o privire pe care omul și-o afișează în oglindă. Mândria pentru lucrurile exterioare, pentru capacitățile intelectuale, pentru talente și dorința de putere. Un tip de slavă deșartă și mândrie foarte periculoasă este aceea referitoare la cele spirituale – există persoane care au ajuns la o perfecțiune spirituală – această mândrie este foarte periculoasă pentru că duce la narcisismul spiritual și omul în cauză poate să nu-L mai caute pe Dumnezeu în viața lor spirituală, ci să-și atribuie toate meritele.

Concluzionând, părintele ne-a explicat că întâiul pas ce trebuie făcut în momentul în care ne confruntăm cu aceste gânduri, este acela al conștientizării faptului că suntem „ținuți” de o astfel de boală și, remediu cel mai bun este pentru absolut toate aceste opt gânduri rele, rugăciunea.

Ana-Maria GRAD

Hirotesiri de lectori și ipodiaconi

Ca în fiecare an, de sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul de la Mira Liciei, Catedrala episcopală din Oradea și-a celebrat sărbătoarea hramului.

Programul religios a început de miercuri, 5 decembrie cu celebrarea Sfântului Rozar la orele 16.00, continuând apoi cu Sfânta Liturghie la orele 17.00. Vecernia Mare cu Litie și procesiunea cu sfintele moaște ale Sfântului Nicolae, care a urmat, a fost celebrată de către pr. Arhimandrit Horea Ovidiu Pop. A urmat apoi Acatistul Sfântului Nicolae celebrat de pr. Eduard Fischer și Sfântul Maslu, celebrat de pr. Ovidiu Duma, parohul catedralei, împreună cu un sobor de preoți. Vecernia și Acatistul au fost animate de către seminariștii orădeni.

A doua zi programul liturgic a continuat cu Sfânta Liturghie la orele 8.00 celebrată de pr. Anton Cioba și animată de copiii claselor Step by Step ale Liceului Greco-Catolic "Iuliu Maniu" din Oradea. La orele 10.00 a avut loc Sfânta Liturghie arhierescă celebrată de PSS Virgil Bercea, episcop de Oradea, împreună cu un sobor de preoți. La începutul acestei Liturghii patru

seminariști din anul trei au primit tunsoarea lectorală și șapte seminariști din anul patru au fost ridicați la treapta ipodiaconatului. Deja este o tradiție împământenită ca de hramul catedralei seminariștii orădeni să primească treptele minore, ca semn al intrării lor în clerul minor al Eparhiei de Oradea.

Biroul de presă

Simpozion cultural cu ocazia „Zilelor Învățământului Sălăjean”

În cadrul „Zilelor Învățământului Sălăjean” din în acest an, a avut loc un simpozion despre „Familia Deleu din Pericei”, susținut în 22 noiembrie, la Primăria din Pericei. Evenimentul a fost organizat de către Parohia Greco-Catolică Bădăcin în parteneriat cu Școala Gimnazială Nr. 1 Pericei și Radio Maria.

Invitați la acest simpozion au fost dr. Marin Pop, cercetător științific la Muzeul de Istorie și Artă Zalău, Mărgineanu Viorel, inspector de istorie al Inspectoratului Școlar Județean Sălaj, Păcurar Gheorghe, fost primar al Comunei Pericei, și Banczsdai Csaba, actualul primar al comunei Pericei.

Simpozionul a început cu „Rugăciunea lui Iuliu Maniu”, rostită de către preotul Cristian Borz. Pe parcursul evenimentului s-a prezentat istoria fiecărui membru al familiei Deleu, dar și legăturile pe care aceștia le-au avut cu familia Maniu. Cele două familii au jucat un rol important în istoria României din a doua jumătate a secolului XIX; totodată, s-a menționat faptul că între aceste familii a existat o legătură de ordin spiritual.

Atenția a fost îndreptată spre Iacob Deleu, care a fost primul învățător din Pericei și luptător în armata lui Avram Iancu, și Victor Deleu, fost primar al municipiului Cluj (în perioada iunie 1932 - noiembrie 1933), secretar general al resortului Interne ales de către Consiliul Dirigent de la București, deputat în Camera Deputaților de la București în anul 1919 și mai apoi președinte al Uniunii Foștilor Voluntari Români în anul 1922.

În încheiere, elevii școlii pregătiți de prof. Maria Borz, au susținut un program cultural-artistic în cadrul căruia au fost intonate atât cântece patriotice, precum Imnul Național, Marșul lui Avram Iancu, Treceți batalioane române Carpații, Imnul lui Iuliu Maniu, cât și un buchet de cântece populare sălăjene, fiind acompaniați de Taraful Silvania.

Cu această ocazie, directorul Școlii Pericei, Dănilă Augustin, a afirmat că dorește ca aceasta să fie prima ediție a evocării familiei Deleu din Pericei, urmând ca în primăvară să fie comemorată familia Maniu din Bădăcin, iar în luna mai, familia pictorului Ioan Sima din Pericei.

Ioana GALE

Exerciții Spirituale pentru familii

În perioada 23-25 noiembrie 2012 au avut loc în localitatea Sânmartin, Bihor, exercițiile spirituale pentru familii, cu tema „*Sfaturile evanghelice în viața soților*”, relator fiind don Piero Pasquini, cunoscut în Italia – și nu numai – pentru reculegerile și cursurile pentru familii. Don Piero a fost însoțit de trei cateheți: Flavia Avona și soții Pietro și Sara Calori. Au participat familii din Arad, Carei, Cluj-Napoca, Dej, Oradea, Șimleul Silvaniei și Zalău. Grupurile de familii au fost însoțite de pr. Mihai Tegzeș, pr. Ioan Mățieș, pr. Mihai Vătămănelu OFM conv., pr. Adrian Podar, pr. Andrei Borzași, pr. Vlad Voicu, pr. Daniel Bercean, pr. Florin Mărincean și pr. Călin Moldovan.

Programul s-a deschis vineri cu o „*Lectio divina*” despre pilda Samariteanului milostiv, expusă de pr. Mihai Tegzeș, responsabil eparhial cu familiile. În seara aceleiași zile s-a făcut o *Adorație Euharistică* până la orele 24.00, rugăciune condusă de pr. Mihai Vătămănelu.

Sâmbătă dimineața, după ce don Piero a făcut o introducere la cele trei sfaturi evanghelice, a prezentat „*sărăcia*” iar, după-amiază a dezvoltat tema „*castității*”. Sfânta Liturghie a fost celebrată la orele 18.00, fiind urmată de la orele 20.00 de o dezbatere – moderată de pr. Mihai Tegzeș – referitoare la evoluția pastorației familiilor în Eparhia de Oradea.

Duminică, 25 noiembrie, pr. Piero a prezentat tema „*ascultării*”, propunând ca model Sfânta Treime și insistând pe necesitatea celor doi soți de a ajunge întotdeauna împreună la o decizie. Discursul părintelui Piero a fost întărit de mărturiile cateheților italieni,

precum și de cele ale familiilor participante. Pr. Angel Zareczki, vicarul cu laicii al Eparhiei de Maramureș, a prezentat meditația „*Despre încercările din viața profetului Daniel*”. Din partea Biroului Pastoral Eparhial pentru Laici din Oradea a adresat un scurt salut participanților pr. Coriolan Mureșan de la Departamentul pentru Pastorația Adulților.

Sfânta Liturghie de încheiere a Exercițiilor Spirituale a fost celebrată în biserica parohială din Sânmartin, fiind prezidată de pr. Ioan Mățieș, vicar cu laicii al Eparhiei de Cluj-Gherla, concelebrând toți preoții prezenți. După Celebrarea Euharistică, pr. Ioan Mățieș a prezentat inițiativele cu privire la pastorația familiei din Eparhia de Cluj-Gherla, iar participanții au făcut evaluarea acestor zile de har.

Biroul de presă

Zi de meditație în natură

În data de 20.10.2012, asociația „Fondacio – Creștini pentru lume” împreună cu membrii săi au organizat o zi de întâlnire, reflecție, meditație, muncă, relație, o zi de natură și aer proaspăt într-un cadru special: Stâna de Vale. Timp de o zi s-a organizat această retragere pentru pregătirea anului pastoral, pentru spiritualitate, pentru formare.

Cadrul ales pentru această zi plină de soare și mângâieri calde a fost deosebit, astfel că ne-a oferit posibilitatea să organizăm și o mică drumeție și astfel să ne bucurăm de natura care ne impresiona prin culori care mai de care frumoase și pronunțate.

Mulțumind și încredințând Bunului Dumnezeu misiunea ce ne-a fost oferită prin toate posibilitățile, calitățile și capacitățile noastre, dorim să ne ajutăm unii pe alții precum și societatea din jurul nostru, să continuăm munca pentru crearea unei lumi mai bune, invitație ce vine pentru fiecare celulă a acestui „corp” – biserica lui Cristos.

Vlad HIRIȘ

Colectă Specială

Asociația Caritas Eparhial Oradea a ales ca zi specială a carității noastre comunitare duminica „Samariteanului Milostiv”, zi în care s-a organizat o colectă specială. Tasul din data de 11 noiembrie 2012, duminica „Samariteanul Milostiv” a fost predat, de **84 parohii** asociației. Astfel au intrat în caseria asociației suma de **19.386 lei**.

Domnul să vă binecuvânteze pe toți cei ce aduceți daruri și faceți bine întru sfințele noastre biserici și vă aduceți aminte de cei săraci.

Pr. Olimpiu Todorean

Parohia Sfântul Gheorghe Oradea, 654 lei	Parohia Valea lui Mihai, 200 lei
Parohia Beznea, 100 lei	Parohia Voivozi, 80 lei
Parohia Mănăstirea Maica Domnului Oradea II 1.760 lei	Parohia Sfântul Anton, Carei, 208 lei
Parohia Aleșd, 210 lei	Parohia Băile Felix, 100 lei
Parohia Vășad, 106 lei	Parohia Nădar, 113 lei
Parohia Sfântul Nicolae Oradea I, 1.409 lei	Parohia Sărsig, 266 lei
Parohia Sîtitelec, 22 lei	Parohia Sfinții Ap. Petru și Pavel, Zalău, 332 lei
Parohia Girișu de Criș, 45 lei	Parohia Beliu, 142 lei
Parohia Înălțarea Domnului Oradea, Decebal, 50 lei	Parohia Tinca, 60 lei
Parohia Schimbarea la Față, Oradea, Velența, 135 lei	Parohia Gruilung, 40 lei
Parohia Nojorid, 50 lei	Parohia Calea Mare, 74 lei
Parohia Crestur, 100 lei	Parohia Domănești, 300 lei
Parohia Sânlazăr, 200 lei	Parohia Câmpia, 154 lei
Parohia Izvoare, 25 lei	Parohia Sălăjeni, 150 lei
Parohia Suplacu de Barcău, 150 lei	Parohia Carei Sf.Ap.Andrei, 530 lei
Parohia Marghita, 300 lei	Parohia Lucăceni, 170 lei
Parohia Ghenetea, 150 lei	Parohia Bădăcin, 100 lei
Parohia Tășnad, 200 lei	Parohia Bobota, 162 lei
Parohia Silvaș, 50 lei	Parohia Camăr, 60 lei
Parohia Căuaș, 50 lei	Parohia Cehei, 60 lei
Parohia Săuca, 200 lei	Parohia Cosniciu de Jos, 75 lei
Parohia Cheț, 212 lei	Parohia Cosniciu de Sus, 65 lei
Parohia Ortelec, 45 lei	Parohia Drighiu, 125 lei
Parohia Chilioara, 218 lei	Parohia Halmășd, 200 lei
Parohia Sfânta Familie, Zalău, 490 lei	Parohia Iaz, 200 lei
Parohia Beiuș, 304 lei	Parohia Marca, 140 lei
Parohia Petrani, 40 lei	Parohia Plopiș, 300 lei
Parohia Ștei, 250 lei	Parohia Porț, 140 lei
Parohia Drăgoteni, 50 lei	Parohia Sâg, 133 lei
Parohia Pocola, 167 lei	Parohia Șimleu Silvaniei, 1.225 lei
Parohia Ioaniș, 200 lei	Parohia Șumal, 1.400 lei
Parohia Grădinari, 100 lei	Parohia Valcău de Jos, 339 lei
Parohia Prisaca, 110 lei	Parohia Șilindru, 250 lei
Parohia Vălani de Beiuș, 230 lei	Parohia Bocșa, 66 lei
Parohia Uileacu de Beiuș, 35 lei	Parohia Sântandrei, 600 lei
Parohia Băița, 70 lei	Parohia Olosig, Seminar Oradea, 150 lei
Parohia Delani, 81 lei	Parohia Horoatu Crasnei, 125 lei
Parohia Petid, 88 lei	Parohia Marin, 60 lei
Parohia Sâmbăta, 352 lei	Parohia Huseni, 20 lei
Parohia Haieu, 266 lei	Parohia Babța, 280 lei
Parohia Sfânta Treime, Oradea, 307 lei	Parohia Racova, 100 lei
Parohia Duminica Tuturor Sfinților, Don Orione, Oradea, 311 lei	Parohia Ghenci, 200 lei

Studiu Biblic pentru tineri

Joi, 15 Noiembrie 2012, a avut loc prima întâlnire de Studiu Biblic pentru tineri, la Seminarul Teologic Greco-Catolic din Oradea.

La întâlnire au fost prezenți 30 de tineri dornici să aprofundeze Cuvântul Domnului. Studiul Biblic a început cu o rugăciune către Spiritul Sfânt, iar apoi s-a prezentat pe scurt Biblia și importanța Studiului Biblic. Cartea Genezei a fost punctul de plecare spre primul pasaj biblic studiat. S-a făcut o trecere rapidă prin cele mai importante puncte din Vechiul Testament pentru a putea ajunge mai apoi la Evanghelia după Marcu de unde a fost studiat primul pasaj și anume: Chemarea primilor discipoli - Mc 1, 16-20: *„Trecând pe lângă Marea Galileii, i-a văzut pe Simon și pe Andrei, fratele lui Simon, aruncând năvodul în mare, căci erau pescari. Isus le-a spus: „Veniți după mine și vă voi face pescari de oameni”. Lăsând îndată năvoadele, l-au urmat. Și, mergând puțin mai departe, l-a văzut pe Iacob, fiul lui Zebedeu, și pe Ioan, fratele lui, reparându-și năvoadele în barcă. El i-a chemat îndată, iar ei, lăsându-l pe tatăl lor, Zebedeu, în barcă, împreună cu zilierii lui, s-au dus după el.”*

Pentru explicarea acestui fragment, pr. Antoniu, a folosit două imagini reprezentative: o imagine a unei bărci pe mare în timpul unei furtuni, iar a doua și cea care a rămas pe tot parcursul întâlnirii, icoana în care Isus îi cheamă pe Petru și pe Andrei să-L urmeze. Pe

lângă utilizarea imaginilor fiecare a primit o foaie cu citatul biblic, un document despre lectura și interpretarea unui text și planul Evangheliei după Marcu. După explicarea pasajului au urmat o serie de dezbateri pentru a găsi împreună răspunsurile la întrebările care s-au născut în urma discuțiilor. La final participanții au rămas să se cunoască mai bine continuând discuțiile la un pahar de ceai.

Studiul Biblic este organizat de Biroul Pastoral împreună cu părintele Antoniu Chifor, rectorul Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea. Întâlnirile sunt lunare, iar pe data de 13 Decembrie, tot la Seminarul Teologic, vă invităm să participați alături de tineri la aprofundarea credinței.

Biroul Pastoral

Moș Nicolae din Valea lui Mihai la Casa de copii din Galoșpetreu

În după amiaza zilei de miercuri, 5 decembrie, Moș Nicolae a înmănat donațiile adunate de Asociațiile Ave Miriam și Aegis Ephebum locuitorilor Casei de copii “Sfânta Treime” din localitatea Galoșpetreu din județul Bihor.

Organizatorii s-au bazat pe donațiile unor firme și persoane private (produse alimentare nealterabile) și ce s-a adunat la școli (haine, jucării). Pe vechia curie

a familiei Frater ardea deja lumina de sărbătoare, iar în casă 26 de copii așteptau mușafirii cu un program format din poezii și cântece.

Conducătoarea casei Kosza Erzsébet ne-a informat că, actualmente sunt 26 de copii din care 17 fete și 9 băieți cu vârste între 3 și 15 ani, ei sunt din Valea lui Mihai, Curtuișeni, Săcueni, Șimian și Petrești (jud. Satu-Mare).

După program, Moș Nicolae a împărțit cadourile personalizate care conțineau rechizite școlare și dulciuri, organizatorii primind anterior o listă cu copiii prezenți ca să se poată pregăti adecvat.

Până când copiii au desfăcut cadourile, cei mai mari împreună cu organizatorii au adus în casă donațiile pentru traiul zilnic.

Ca și cuvânt de încheiere aș vrea să împărtășesc un text pe care l-am văzut pe peretele casei de copii și care chiar dacă este destinat copiilor totuși este o temă de meditat pentru adulți: “Alimentele nu trebuie iubite ci mâncate! Trebuie să ne iubim, nu să ne mâncăm!”

Rencz Csaba,
www.ermihalyfalva.ro

Întâlnirea anuală a preoților greco-catolici din Austria

Luni, 3 decembrie, începând cu ora 14.00, a avut loc la Viena întâlnirea anuală a preoților greco-catolici din Austria. Ziua a început cu rugăciunea orei a VI-a, la Palatul Episcopal, în capela Sf. Andrei, urmată de discuții tot în cadrul palatului, în sala consistoriului. Au participat preoții vicariatului: preoții ucraineni, preoții români, austrieci, un preot maghiar, un preot sirian melkit, un preot din Belarus și un preot american.

Lucrările au fost conduse de vicarul general Yuriy Kolasa. Preoții români care au participat la conferință au fost pr. mag. Vasile Luțai, rectorul Misiunii Române Unite Greco-Catolice din Viena; pr. drd. Ovidiu Pinte, vicar parohial în parohia Kagran, Viena; pr. drd. Ioan Iulian Hotico, vicar parohial în parohia Leopoldau și al comunității românești, Viena; pr. Remus Dan Marsu, paroh al comunității greco-catolice din Graz și spiritual la spitalul SMZ-OST; pr. drd. Gheorghică Dobrica, spiritual la Spitalul Baumgarten; pr. drd. Alexandru Dumitru Suci, spiritual la spitalul SMZ-OST.

S-au discutat diferite teme și s-a hotărât ca în fiecare an să se desfășoare exerciții spirituale comune pentru preoți, pentru soțiile lor, organizarea unui weekend pentru preoți și familiile lor la Trumau. În partea a doua a întâlnirii, Eminentă Sa, Cardinal Christoph Schonborn a mulțumit preoților greco-catolici pentru

activitatea lor în Austria, atât în parohiile bizantine cât și în cele latine, și i-a rugat să ia activ parte la procesul de reformă administrativă ce este în plină desfășurare în Austria. Întâlnirea s-a încheiat la ora 17.30, iar la ora 18.00 s-a celebrat Sfânta Liturghie în Catedrala Sfântul Ștefan. Răspunsurile au fost date în două limbi: în română și ucraineană. Corul românesc a fost compus din studenții Facultății de Muzică din Timișoara, conduși de dirijorul Sergiu Pantea.

După Sfânta Liturghie, preoții și soțiile lor au fost invitați ca de obicei la recepția organizată la palatul Episcopal, unde Eminentă Sa a primit oaspeții cu voie buna.

pr. Ioan Iulian HOTICO

Sfântul Nicolae – protectorul copiilor

Duminică, 2 decembrie 2012, s-a celebrat cea de-a IX-a ediție a sărbătorii “Sfântul Nicolae – protectorul copiilor” la Catedrala “Sf. Nicolae” din Oradea. Sfânta Liturghie a copiilor a fost celebrată de la orele 12.00 de către PS Virgil Bercea împreună cu pr. Adrian Podar, pr. Paul Popa, pr. Anton Cioba și pr. Eduard Roman. Alături de copiii care participă duminical la această Sfânta Liturghie au fost prezenți și copiii claselor Step by Step de la Liceul Greco-Catolic “Iuliu Maniu” din Oradea, împreună cu părinții și învățătoarele lor.

După încheierea celebrării liturgice, cei aproximativ 180 de copii, împreună cu părinții și învățătoarele lor, s-au bucurat împreună de un program artistic în Sala Festivă a Liceului Greco-Catolic “Iuliu Maniu”, precum și o agapă fraternală împărțind din bucate alese aduse de părinții copiilor participanți.

Invitatul special a fost Ovidiu Lazăr care le-a cântat celor prezenți.

Monica POPA

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2013

IANUARIE

Intenția generală: Pentru ca în acest An al Credinței creștine să poată aprofunda cunoașterea misterului lui Cristos și să dea mărturie cu bucurie despre darul credinței.

Intenția misionară: Pentru ca toate comunitățile creștine din Orientul Mijlociu, adesea discriminate, să primească de la Spiritul Sfânt tăria fidelității și a perseverenței.

ABONAMENTE

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista *Vestitorul* este necesar ca acesta să fie achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fie plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2013**. Costul unui exemplar va fi de **1,5 LEI**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modificări de preț. Abonamentele se fac la: **Claudiu Boda**, Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8; 410445 - Oradea; jud. Bihor.

Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.